

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декаан факультету (директор ННІ)
Віталій КОВАЛЕНКО
“ ” 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри овочівництва і закритого ґрунту
Протокол № 12 від “21” травня 2024р.

Завідувач кафедри
Іван ФЕДОСІЙ
“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри садівництва
Протокол № 12 від “22” травня 2024р.

Завідувач кафедри
Борис МАЗУР

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП
Іван ФЕДОСІЙ
“ ” 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА**

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Освітня програма «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Факультет (ННІ) Агробіологічний

Розробники: завідувач кафедри овочівництва і закритого ґрунту, доцент, канд.
с.-г. наук., Федосій І. О., доцент кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка,
канд. с.-г. наук., доцент, Шевчук Н.В., асистент кафедри овочівництва та
закритого ґрунту, Седова О.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни історичні аспекти плодоовочівництва

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»	
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	45 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	год.	8 год.
Лабораторні заняття	30 год.	год.
Самостійна робота	45 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	5 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Підготовка висококваліфікованих фахівців з плодоовочівництва базується на досягненнях агрономічної науки і передової світової та вітчизняної виробничої практики.

Історія розвитку плодоовочівництва як наука почала розвиватись у 20-их роках минулого століття. Сучасне дачне, житлове приватне та промислове плодоовочівництво базується на засадах наукових основ.

Завдання: Завданням вивчення дисципліни «Історичні аспекти плодоовочівництва» на агробіологічному факультеті є якісна підготовка

висококваліфікованих спеціалістів. У зв'язку з цим основними завданнями курсу в сучасних умовах є такі:

- ознайомлення і вивчення студентами світових досягнень у галузі овочівництва та садівництва;
- динаміка зміни сортового складу основних овочевих та плодкових рослин, які вирощуються в промислових умовах;
- вивчення світових і вітчизняних наукових досягнень, щодо подовження періоду зберігання овочевої та плодової продукції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Науково-дослідні установи України, які займаються овочевими та плодковими культурами;
- підгалузі овочівництва: баштанництво, картоплярство, овочево насінництво;
- підгалузі плодівництва : горіхівництво, ягідництво, виробництво фруктів;
- основні напрями в плодоовочівництві;
- городництво, фермерське та присадибне плодоовочівництво.
- роль вітчизняних господарств у забезпеченні населення різноманітним плодоовочевою продукцією;
- напрями діяльності зарубіжних селекційних фірм, які широко проводять селекційну роботу з плодоовочевими культурами.

вміти:

- проводити аналіз і оцінку сучасного стану плодоовочівництва;
- розрізняти тенденції розвитку плодоовочівництва в історичному аспекті.
- аналізувати агротехніки вирощування овочевих та плодкових рослин;
- порівнювати якісний і кількісний склад плодоовочевої продукції в рамках історичного розвитку галузі.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): ЗК 2. Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Історія розвитку плідівництва														
Тема 1. Значення фруктів, ягід, горіхів у житті людини	11		4		3		4		2					
Тема 2. Вирощування плодових культур в давні часи	10		4		2		4							
Тема 3. Світові центри походження та шляхи розповсюдження основних плодових культур	12		5		2		5							
Тема 4. Становлення і розвиток плідівництва на території сучасної України	12		5		2		5							
Тема 5. Історія товарного плідівництва	10		4		2		4							
Тема 6. Становлення садівничої науки і освіти. Видатні вчені, наукові школи.	10		4		2		4							
Тема 7. Сучасний стан та перспективи	10		4		2		4							

садівничої галузі.													
Разом за змістовим модулем 1	75		30		15		30						
Змістовий модуль 2. Історія розвитку овочівництва													
Тема 1. Зародження овочівництва.	7		2		3		2		2				
Тема 2. Історія розвитку овочівництва в Україні та у світі.	6		2		2		2						
Тема 3. Історія походження овочів. Центри походження культурних рослин.	6		2		2		2						
Тема 4. Основоположники овочівництва.	6		2		2		2						
Тема 5. Розвиток наукових основ овочівництва.	6		2		2		2						
Тема 6. Науково – дослідні установи з питань розвитку овочівництва в Україні.	7		2		2		3						
Тема 7. Сучасне овочівництво.	7		3		2		2						
Разом за змістовим модулем 2	45		15		15		15						
Усього годин													
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-		-		-		-		-		-
Усього годин	135		45		30		45		4				

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація плодкових культур	2
2	Зерняткові культури, їх цінність та центри походження	2
3	Історично – географічні шляхи поширення кісточкових	2

	культур	
4	Горіхи – традиційний суперфуд українців	2
5	Історія і сучасність у вирощуванні ягід	2
6	Традиції присадибного садівництва в Україні	2
7	Селекційні досягнення українських вчених в галузі плодівництва	2
8	Поняття про помологію, селекцію, розсадництво плодових культур	2
9	Історія становлення та розвитку овочівництва	2
10	Класифікація овочевих культур	2
11	Видатні вчені - овочівники України і світу.	2
12	Історія походження овочів	2
13	Завдання сортовивчення в овочівництві	2
14	Історія становлення і розвитку ринку овочевої продукції	2
15	Форми овочівницьких господарств у розрізі історії овочівництва	2
16	Сучасний стан овочівництва в Україні та у світі	2
Усього годин		

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток овочівництва за часів трипільської культури	6
2	Розвиток овочівництва за часів Київської Русі	6
3	Розвиток овочівництва за часів Середньовіччя	6
4	Основоположники овочівництва	6
5	Розвиток овочівництва у XX – XXI ст.	6
6	Вирощування плодових дерев у древньому Єгипті	6
7	Персія, як осередок світового садівництва в давні часи	6
8	Роль монастирів у становленні садівництва в Київській Русі	6
9	Родина Симиренків – основоположники наукового садівництва в Україні	6
10	Внесок українських вчених в розвиток вітчизняного плодівництва	6
Усього годин		60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Сич З.Д., Бобось І.М., Федосій І.О. Овочівництво: навч. посіб. / К.: ЦП «Компринт», 2018. – 405 с.

2. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. посібник / Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
3. Чернишенко В.І. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту: навчальний посібник / В.І. Чернишенко, А.Х. Пашковський, П.І. Кирій – Житомир: Рута, 2018. – 338 с. 2.
4. Кутовенко В.Б. Прогресивні технології овочівництва відкритого і закритого ґрунту: навчальний посібник для підготовки фахівців за спеціальністю «203 Садівництво та виноградарство» / В.Б. Кутовенко, О.В. Шеметун, І.Л. Гаврись – К.: Компринт, 2019. – 294 с.
5. Меженський В. М. М 43 Волоський горіх (*Juglans regia* L.). Київ : Видавництво Ліра-К,. 2020. 533 с.
6. Єжов В.М., Гриник І.В. Рослинництво декоративних культур.- К.: ПП «Комерційне підприємство «Укрсіч».- 2017.- 304 с.
7. Симиренко В. Л. Плодові асортименти України. Репринтне видання. Київ: РВВ НУБіП України, 2024. 387 с.

